

اسماء الحسنی

شناخت صفات جمال و جلال آفریدگار جهان

از قرآن کریم

جلد دوم

سلسله درس های تفسیر موضوعی قرآن کریم

سید محمد رضا یاسینی

به کوشش قاسمی نیکو

سرشناسه	: یاسینی، محمدرضا، ۱۳۱۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: اسماء الحسنی: شناخت صفات جمال و جلال آفریدگار جهان از قرآن کریم؛ سلسله درس های تفسیر موضوعی قرآن کریم / محمدرضا یاسینی؛ به کوشش قاسمی نیکو.
مشخصات نشر	: تهران: سنا، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۶۱۲ ص.
شابک	: ج. ۱: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۳۹-۰۹-۱؛ ج. ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۷۱-۸۲-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: ج. ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۰) (فیبا).
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: تفاسیر شیعه - قرن ۱۴
موضوع	: خدا - نامها
موضوع	: خدا - صفات
شناسه افزوده	: قاسمی نیکو، سکینه، ۱۳۴۲ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۰ الف ۵ ی ۲ / ۹ / ۲۱۹ BP
رده بندی دیوبی	: ۲۹۷ / ۴۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۰۷۸۵۲۹

اسماء الحسنی (جلد دوم)

(شناخت صفات جمال و جلال آفریدگار جهان از قرآن کریم)

سلسله درس های تفسیر موضوعی قرآن کریم

مؤلف: سید محمدرضا یاسینی

به کوشش: سکینه قاسمی نیکو

ناشر: انتشارات سنا

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۰

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

قیمت: ۹۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۷۱-۸۲-۱

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

□ مراکز پخش: ۱- تهران، خیابان ستارخان، مسجد حضرت ابوالفضل (ع)، کتابخانه مسجد

تلفن: ۶۶۵۶۵۳۰۰

۲- تهران، خیابان انقلاب اسلامی، خیابان ۱۲ فروردین، ابتدای خیابان شهید

وحید نظری شرقی، پلاک ۱۰۰، طبقه ۴ - تلفن: ۶۶۴۱۹۵۹۵ - نمابر: ۶۶۴۱۹۳۳۷

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه.....
پیش گفتار.....	۱۳.....

فصل اول: نام مقدس بصیر

معنای نام مقدس بصیر.....	۱۷.....
معنای بصیرت.....	۱۸.....
تفاوت بصر با بصیرت.....	۱۹.....
بصیرت در انسان.....	۲۲.....
آثار بصیرت در انسان.....	۲۴.....
بصیرت از زبان امیرالمؤمنین علی علیه السلام.....	۲۹.....
آیاتی که در آنها نام مقدس بصیر آمده است.....	۳۲.....
وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى	۳۲.....
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ.....	۳۵.....
وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ.....	۴۰.....
قُلْ أَوْبِتُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذَلِكَُمْ.....	۵۰.....
فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ.....	۵۹.....
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا.....	۷۴.....
وَحَسِبُوا إِلَّا تَكُونُوا فِتْنَةً فَعَمُوا.....	۸۴.....
وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً.....	۹۵.....
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَ.....	۹۷.....

- ۱۰۵..... فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ.....
- ۱۱۸..... سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا.....
- ۱۲۷..... بیان معراج پیامبر در سوره نجم.....
- ۱۴۸..... مشاهدات پیامبر در معراج.....
- ۱۵۰..... علت سفر آسمانی و معراج پیامبر.....
- ۱۶۴..... آگاهی پیامبر از جایگاه و مقام ویژه علی بن ابیطالب در معراج.....
- ۱۷۰..... معراج پیامبر دو مرتبه انجام گرفته است.....
- ۱۷۱..... هدایای معنوی پروردگار به پیامبر در معراج.....
- ۱۷۵..... عطیه خداوند به پیامبر در شب معراج.....
- ۱۷۶..... ذَلِكَ بَأَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي.....
- ۱۸۶..... اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا.....
- ۱۹۵..... مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَغْنُكُمْ إِلَّا كَنَفْسِ.....
- ۲۰۱..... أَرَأَيْتُمْ سَابِقَاتٍ وَقَدَّرَ فِي السَّرْرِ.....
- ۲۰۹..... وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ.....
- ۲۱۱..... وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ.....
- ۲۱۹..... فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفْوُضُ.....
- ۲۳۰..... إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا.....
- ۲۳۹..... وَتَوَسَّطَ اللَّهُ الرُّزْقَ لِعِبَادِهِ.....
- ۲۴۱..... إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ.....
- ۲۴۴..... هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ.....

فصل دوم : نام مقدس واسع

۲۸۹		معنای نام مقدس واسع
۲۹۱		آیاتی که کلمه وسع در آنها آمده است
۲۹۱		وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ
۲۹۲		فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبِّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ
۲۹۳		وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا
۲۹۵		وَالسَّمَاءَ بَيْنَ يَدَيْهَا بِالْيَمِينِ وَإِلَهُ الْمُؤْمِنُونَ
۲۹۶		آیاتی که در آنها نام مقدس واسع آمده است
۲۹۶		وَاللَّهُ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا
۳۰۱		وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ
۳۰۴		مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ
۳۱۳		الشَّيْطَانِ يُعِدُّكُمْ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ
۳۲۶		وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُعْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ
۳۳۲		وَالْكَاخُوا أَلْيَامِي مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ
۳۳۴		الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ

فصل سوم : نام مقدس سمیع

۳۴۳		معنای نام مقدس سمیع
۳۴۶		سمیع بودن خداوند از زبان امام علی علیه السلام
۳۴۸		شنوایی در انسان
۳۴۹		آیاتی که در آنها نام مقدس سمیع آمده است

- وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهِيْمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ..... ٣٤٩
- فَاِنْ اٰمَنُوْا بِمِثْلِ مَا اٰمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ..... ٣٥٧
- وَلَا تَجْعَلُوْا اللّٰهَ عُرْضَةً لِّاِيْمَانِكُمْ..... ٣٦٣
- وَ اِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ..... ٣٦٥
- لَا اِكْرَآةَ فِى الدِّيْنِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ..... ٣٧١
- هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ..... ٣٨٢
- لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِيْنَ قَالُوْا اِنَّ..... ٣٨٧
- لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوْمِ مِنَ..... ٣٩٤
- ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ مُعَيَّرًا..... ٤٠١
- خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ..... ٤٠٧
- فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَ..... ٤١٣
- الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى وَهَبَ لِىْ عَلٰى..... ٤١٥
- وَ اَنْذِرْ عَشِيْرَتَكَ الْاَقْرَبِيْنَ..... ٤٢١
- اِنَّ الَّذِيْنَ يُجَادِلُوْنَ فِىْ ءَايَاتِ اللّٰهِ..... ٤٢٨
- وَ اِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ..... ٤٣٩
- فَاطِرُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ..... ٤٤١
- اَمْ يَحْسُبُوْنَ اَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَ..... ٤٤٥
- يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُقَدِّمُوْا بَيْنَ..... ٤٤٥
- قَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِىْ تُجَادِلُكَ فِى..... ٤٤٨

فصل چهارم: نام مقدس عزیز

معنای نام مقدس عزیز.....	۴۵۷
عزت الهی.....	۴۶۱
عزت خداوند از زبان امیرالمؤمنین علی علیه السلام.....	۴۶۱
عزت در انسان.....	۴۶۲
قرآن عزیز امت.....	۴۶۵
آیاتی که در آنها نام مقدس عزیز آمده است.....	۴۶۶
فَإِنْ زُلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَ نَكْمُ الْبَيِّنِ.....	۴۶۶
شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ.....	۴۷۸
وَمِنْ النَّاسِ وَالْدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ.....	۴۸۶
رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا.....	۴۹۵
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ.....	۵۰۴
لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا.....	۵۱۳
كُتِبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ.....	۵۱۶
الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ.....	۵۱۷

فصل پنجم: نام مقدس رثوف

معنای نام مقدس رثوف.....	۵۲۹
پیامبر هم نسبت به مؤمنین رثوف است.....	۵۳۳
آیاتی که در آنها نام مقدس رثوف آمده است.....	۵۳۶
وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا.....	۵۳۶

۵۴۳	 وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ
۵۵۴	 يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ
۵۵۹	 لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ
۵۶۷	 وَ تَحْمِلُ أُنْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا
۵۷۰	 أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَىٰ تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ
۵۷۶	 أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي
۵۸۰	 وَ لَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ
۵۸۸	 هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ
۵۹۳	 وَ الَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ

پیوست: آدرس آیاتی که نام‌های مقدس بصیر، واسع، سمیع، عزیز و رئوف در آنها آمده است

۶۰۳	 آدرس آیاتی که نام مقدس بصیر در آنها آمده است
۶۰۴	 آدرس آیاتی که نام مقدس واسع در آنها آمده است
۶۰۵	 آدرس آیاتی که نام مقدس سمیع در آنها آمده است
۶۰۶	 آدرس آیاتی که نام مقدس عزیز در آنها آمده است
۶۰۷	 آدرس آیاتی که نام مقدس رئوف در آنها آمده است
۶۰۹	 فهرست منابع

پیش گفتار

امام حسین علیه السلام می فرماید: **إِنَّ اللَّهَ مَا خَلَقَ الْعِبَادَ إِلَّا لِيَعْرِفُوهُ فَإِذَا عَرَفُوهُ عَبْدُوهُ وَإِذَا عَبْدُوهُ اسْتَعْتَمُوا بِعِبَادَتِهِ عَنْ عِبَادَةِ مَا سِوَاهُ.**

«خداوند بندگانش را خلق نکرد؛ مگر برای اینکه او را بشناسند؛ پس هنگامی که او را بشناسند، او را عبادت می کنند و هنگامی که او را عبادت کنند، با عبادت او از عبادت هر چه غیر اوست، بی نیاز می گردند.»

در حکمت عملی موفقیت حکیم در آن است که انسان را آنچنان رفعت و مقام بخشد و به عظمت خود آشنا نماید که اطاعت و بندگی غیر خدا را دون شأن خود بداند و جز بر آستان عظمت الهی بر آستان دیگری سر نسپرد. رسیدن به چنین مقام آزادگی و حریتی نیاز به معرفت دارد و برترین وسیله برای رسیدن به اوج قله معرفت آن است که بنده، خدای خود را بشناسد. هیچ درس و حکمتی بالاتر از آنچه که خداوند متعال به وسیله آن خود را به ما شناسانده،

نیست. خداوند این درس عظیم را به وسیله اسماء الحسنی در قرآن شریف برای ما بیان فرموده است.

خداوند متعال را سپاسگزاریم که تفسیر دوازده نام از نام‌های مقدس الهی (اسماء الحسنی) را در جلد اول کتاب تقدیم برادران و خواهران نمودیم. در این جلد کتاب نیز با استعانت از خداوند مَنان تفسیر پنج نام مقدس (بصیر، واسع، سمیع، عزیز و رنوف) را تقدیم می‌نماییم؛ ان شاء الله برای آگاهی و روشن شدن چشم عقل خوانندگان محترم مؤثر خواهد بود.

www.ketab.ir